

SUBSCRIPTION RATES
 United States of America one year 60c.
 Canada, Europe e t. c. one year \$1.50

Srbobran published every Thursday at
 443 W. 22 Street, New York, N. Y.

СРВОБРАН

ПРЕТПЛАТА:
 За Сјед. Државе на годину 60 ц.
 Канаду, Европу итд. год. \$1.50

Србобран излази четвртаком на
 443 W. 22 Street, New York, N. Y.

СРПСКИ НАРОДНИ ЛИСТ И ОРГАН САВЕЗА СЈЕДИЊЕНИХ СРБА СЛОГА

SRBOVRAN

SERB NATIONAL PAPER AND THE ORGAN OF THE SERB FEDERATION „SLOGA“

Број 372

ЊУЈОРК, Н. Ј., ЧЕТВРТАК, 24 НОВЕМБРА 1916.

ГОДИНА 6.

Напред са Божићним Дарком!

У прошли уторак вече одржата је седница Централног Одбора Српске Народне Одбране. На тој седници прегледане су понуде неколиких трговачких кућа, које су се надметале да снабдеју ствари за Божићни Дарак. Прихваћена је ова понуда:

- 1 пар доње робе, фланелска кошуља и гаче 77 ц.
- 2 пакла дувана „Неви“ са папиром (по фунте) 13 1/2 ц.
- 2 пара топлих вунених чарапа 36 1/2 ц.
- 1 велики чупави убрус 10 ц.
- 1 велики перапи сапун 3 1/2 ц.
- 1 пар вунених дугих рукавица 37 1/2 ц.
- 1 рожани чешаљ 6 ц.
- 1 укоричена бележница (нотес) 6 1/2 ц.
- 1 оловка (лапис) 1 1/2 ц.
- 2 калема концa и 6 соритраних игала 7 1/2 ц.

Цео пакет коштаће, према томе, 199 1/2 цента.

Ове ствари садржаваће сваки пакет. Пола цента остаје да се покрију трошкови за емоте и сандуне. Српска Народна Одбрана додаће из својих средстава ако буде трошак оно тога већи. Пановање и трошак око превоза подноси Српска Народна Одбрана.

Српска Народна Одбрана прима Божићни Дарак само у новцу, и то два долара. Јевтиније се ове ствари не могу набавити. А одобрење за превоз добило се само за горње ствари.

Божићни Дарак сабираће се током целог месеца децембра. Одашићаће се како стигне која већа количина. Према томе нека се целог овог месеца ради на овоме: сазивају друштвене седнице, приређују забаве, сабирају прилози. Ако буде потребно да се продужи сабирање, учиниће се и то. Наше је гесло:

Да сваки српски војник добије свој Божићни Дарак; и
 Да сваки Србин у Америци спреми свој Божићни Дарак.

Божићни Дарак иде право српској војсци у Македонији. За то је већ добијена дозвола и уређено све што треба.

На сваком Божићном Дарку, на сваком пакету, биће записано име, презиме и адреса онога, ко тај дарак шаље, тако да ће сваки војник бити у стању да одговори пошљаоцу да ли је дарак добио — ано за то буде имао времена и прилике. Иначе имена прилагача биће објављена у „Србобрану“, „Српском Дневнику“, „Српском Гласнику“ и „Српској Страни“.

Сав новац треба слати на ову адресу:

СРПСКА НАРОДНА ОДБРАНА
 443 — W — 22 Street NEW YORK, N. Y.

НАПРЕД СРБАДИЈО!

У прошлом броју објављена је прва листа прилагача за Божићни Дарак. У том извештају прочитасмо, да је Срп. Добр. Друштво „Св. Никола“, бр. 19. СССС., одредило да пошаље српској јуначкој војсци 25 пакета, 25 Божићних Дарака. Ту дивну чињеницу хоћемо овде нарочито да истакнемо. Не за то да похвалимо ово дивно друштво наших родољуба. Ми за то немамо довољно речи. Него хоћемо да кажемо што би знало када би се на ово дивно друштво наше у Стигтону угледала сва наша друштва широм Америке. Савез Сједињених Срба Слога има 160 друштава. Кад би свако друштво дало по 25 дарака, ту би одма било 4000 дарака. Међутим има

друштава, која би могла дати и по 100 дарака, јер дарак кошта свега два долара. Када би се на исти начин одавала сва српска друштва широм Америке, овај најлепши потхват Срба у Америци био би убрзо обављен. Ми знамо, да ће се појединачни Срби у Америци одавати овог пута како треба. Нема данас Србина у Америци, који не зна што значи овај дарак, јер ниједног нема који не би знао што она мученичка војска српска чини ових дана. — Прешле године о Божићу та мученичка војска била је у арбанашким кршевима. За њу тада није било Божића. Борила се с душом и тијелом. Многи јунак подлегао је тада ранама, гладу и невремену и оставио своје ју-

начке кости у арбанашким врлетима. Тада, браћо, чинисмо што могамо да тим мученицима пружимо коју мрву хлеба. Овог пута та мученичка војска, пошто је прошла кроз све те паклене муке, бајонетом је прокрчила себи пута до српске земље. Ту на том комаду свете земље та мученичка војска од својих рањавих присиљу направила је грудобран и на њему сачекује лаву из немачких топова. Српске груди никад нису биле топлије, српско чело никад није било сјајније, него што је ових судбоносних дана, који гледају ову шаку јунака, решени да умре на светом српском прагу!

Што је света Лазарева војска према овој мученичкој вој-

сци Петровој?

Лазарева војска прошла је кроз једну битку и ту остала. Петрова војска не зна више ни броја биткама, кроз које је прошла.

Та војска данас гине на прагу крваве Македоније. Из дана у дан бива све то мања. Отвара се гроб за гробом и леже јунак за јунаком. . . . И то је последња снага, од које зависи све што имасмо и све што имасмо. Та војска, то је наш Немања и Св. Сава; та војска, то је наш Душан Сили и Цар Лазар — та војска то је наш Краљевић Марко и Милош Обилић; вић Марко и Милош Обилић.

Нека се нико од нас у овој једној ствари не вара: нико ништа нама дати неће, што сами извојевати не можемо у овом рату. Неће, јер не може; јер сваки данас улаже своје задње силе да спасе своје. Сва се наша права свела на моћ оних мученика, који се данас налазе на крвавом разбоју у Македонији; сва политика наша на ону књигу, коју буду у стању исписати ти јунаци бајонетима својим на српским разбојима. Ова су, браћо, судбоносни дани, дани од којих зависи све што је наше, па треба право говорити; треба истину јуначки гледати у очи. Нашто да обмалујемо сами себе празним причама: како ће неко зарезивати оно што ми овде изгласамо и решимо? Како ће нама Французи зајамчити наше паланке, када у гроб леже два милијуна, на богаљску штаку оде два друга милијуна Француза, да би одбранили своју престоницу, Париз? Зарезује се у овом рату само једна ствар: оно што се стварно учини да се извојује победа, права помоћ, права жртва. . . . Српска војска види ту истину, страшну и језовиту, и решена је да у овој борби истраје до задње. А ми, ако смо прави Срби, ако смо заиста браћа оним јуначима који данас ките историју нашу најјејачијим подвизима, морали од своје стране учинити све да тим јуначима помогнемо у борби, да им олакшамо силне жртве, да им пружимо видна доказа наше за хвалности на ономе, што они чине за нас и наше потомство.

Овај Божићни Дарак је само један начин да се покаже, како смо и ми уз оне јунаке на македонском разбоју. Један начин крај толиких других, али ипак довољно снажан да послужи као јасан израз наше љубави према њима. За то не сме бити ниједног Србина у Америци, који би сада изостао. Никад, као ово сада, није било потребније да сви Срби дишу једном душом, оном истом, која данас сагорева на страшној Селчкој. . . . Овај Божићни Дарак биће највиднији доказ, најбољи политички доказ, да смо ми сви једно, и ми овде у овој

хладној туђини, и они тамо на крвавом српском прагу; најизраженија резолуција, најречитији меморандум — то ће бити тај Божићни Дарак!

Па сад, браћо и сестре, легнимо сви на посао; сваки савез наш, свако друштво наше, свака црква наша, свака школа наша, сваки клуб наш — сваки појединац: човек, жена, дете!

Наш војник цени своје србовање изнад свог живота.

Ми не смемо учинити, да наше србовање буде јевтиније од — 2 долара.

Напред, Србадијо!
 М. Јевтић.

ЈУГОСЛОВ. ЗБОР У ПИТСБУРГУ.

Као што је нашим читаоцима познато, 29. и 30. новембра одржат је у Питсбургу југословенски збор, други по реду. — Збор је имао чисто финансијски карактер, то јест да се налазе средства и начина да се дође до новца за даље вођење југословенске пропаганде. По тој ствари установљено је југословенско веће, у које су ушли представници свих наших, српских, хрватских и словеначких већих организација. О новцу, који ће се убирати, решено је ово: „Сакупили новац стоји на располагање одбора у Лондону под увјетом, да у првом реду наплаћује трошкове канцеларије у Америци. Сваку своту до 500 долара може потписивати и извадити из банке сам управитељ (канцеларије) а веће своте у споразуму са народним вијећем уз још један потпис. Сав преостали новац над трошковима у Америци шаље се на располагање одбору у Лондону.“ По тој ствари допнета су и правила, а канцеларија је већ давно установљена у Кливланду.

Збору су стигла два брзојавна поздрава, један од престолонаследника Александра, а други од министра председника Пашића. Оба поздрава су врло значајна, те их доносимо у целост. Поздрав престолонаследника Александра гласи:

„Наша војска, кличући „Ослобођење и Уједињење“ ступа сваки даном напред на своја обимшта у ненадмашиву отаџбину. Желимо бих да овај радостан и громак глас наших јунака нађе дубок одјек тамо код вас; желимо бих, да се под таким знамењем окупе сва браћа, сви Срби, сви Хрвати и сви Словенци из целе Америке, да сваки од вас напрегне сву снагу и помогне довршити започето дело ослобођења и уједињења. То дело оствариће се ако буде непрестано и предано тумачено да смо сви као један и један као сви. — Александар.“

Порука г. Н. Пашића гласи:

„Благодарим на извештају за збор, који ће окушати у Питсбургу Словенце, Хрвате и Србе, који живе у Америци, и са радошћу га поздрављам. Ја знам да ће сви као и ми мислити зрело само на рад за свето дело уједињења и ја сам уверен да ће у томе раду сви имати пред очима само интересе нашега племена, проникнути истим осећајима родољубља и истом вољом, да се уједињење изведе, да ће сви покати исту бригу за умереност и достојанство у расправљању овог великог народног посла. За то хоћу збору да пожелим срећан и користан рад за довршење борбе и цуне победе наше праведне и од свих наших савезника признате ствари.“

„Примите братски и срдачан поздрав са жељом да рад конгреса југословенског буде крунисан слободом и независношћу свих Срба, Хрвата и Словенаца. Споредна питања оставите за доцније споразумно решење, а сада сложите се сви без разлике начела да ослободимо наше земље од непријатеља, јер је стидно понижење за човека бити роб у другога и другога служити а сто пута горе и стидније за нашу браћу, за наш троимени народ да је роб туђих нација, туђих господара.“

„Прве европске нације боре се за слободу потчињених народа и слободу сваке нације па ма како она мала била. Прошло столеће гарантовало је слободу личности, ово треба да гарантује слободу и независност малим и слабијим народима. Тренутак је дошао да васкресе слобода наше нације. Сложимо се да збацимо туђи јарам као браћа, чија срећа зависи од нашег јединства. Споразумеће се братски и наш уставни живот уредити на основици демократије и једнакости у праву, слободи и дужностима. — Знајте да се Србија неће никад одрећи своје браће, она ће их бранити до последње кап крви. Помогните јој да изврши своју братску и божју мисију: да ослободи и уједини све југословенске земље. Туђе нећемо, али своје не дамо. У то име нека је срећан и од бога благословен ваш рад. — Пашић, министар иностраних дела.“

Дакле: помозимо Србији да изврши братску и божју мисију — уједињење свих Срба, свих Хрвата и свих Словенаца. Дакле: све друго на страну, па у борбу под барјак српских јунака, који дају и задњу кап крви за своју браћу.

Само тако може бити „непрестано и предано тумачено“ — сви као један и један као сви.“

Напред — за Божићни Дарак!
 М. Јевтић.

БИРАЈТЕ ДОБРУ И ВАЉАНУ УПРАВУ.

У нашим друштвима сада се чине припреме за бирање управа. Примиче се крај године, па и тај посао треба обавити.

Никад није било веће потребе од добре управе друштвене, но што је сада. Пред нама се налази велики посао. Наша друштва треба да се уреде на онакав начин, на који је уређен и сам савез: да у њима сав посао тече тачно и у реду. Тек када наша друштва почну потпуно тачно и редовито обављати своје послове, наш савез постићиће онај ступањ напретка, на који он има права и пут кога стреми. Наша друштва треба да имају сада на уму, да је наш савез данас у тако срећним приликама, да је осигуран за вазда. Ради тога треба и друштва да се труде да себе на исти начин осигурају, своје послове уреде што боље могу. Ми знамо, да у нашим друштвима има људи вредних, одабраних и способних. То се најбоље видило у време борбе пред прошлу конвенцију. Те људе треба ставити на своја места у друштвеним управама. Што су у управи способнији људи, то ће и друштвени послови тећи боље. Док трају ове добре радне прилике, наша друштва треба да се користе, те да све своје послове доведу у ред: исплате своје дуговине, рачуне, и још озго уштеде што за дане, када неће бити овако лепих зарада; а ти дани се примичу неизоставно. Први знаци привредне кризе већ су ту. Ово покушљавање животних намирница врло је рђав знак. Оно је најбољи доказ да данашња производња и подела добара не почиња на здравом темељу. Скупља није дошла отуда, што је ове године мање животних намирница но што их је било пре. Дошла је услед спекулације. Неколико људи дочепао се тих намирница, затворило их у амбаре и сад чекају да извуку што више новца на производима до којих су дошли по старим, ниским, надницама. Последња тога бине да сиромашнији свет неће бити у стању да купи довољну количину тих производа, јер им је цена силно поскочила. То значи да ће огромне количине тих производа остати непродане. Из страха да им то не пропадне, господари творница почеће да скраћују своју производњу, да отуштају раднике. А то је већ задњи облик кризе. Ово што сада доживљавамо, то су њени предзнаци; то су, тачно речено почетни облици кризе.

Ми држимо да новине треба озбиљно да разговарају са својим читаоцима; да их упознавају са стварима озбиљнијим, упозорују их на њих за време-

SRVOBRAN

SERB WEEKLY

Published by
SERBIAN EDUCATIONAL AND BENEVOLENT FUND
OF SERB FEDERATION "SLOGA"

443 West 22nd Street New York, N. Y.

Business Manager: M. I. Pupin, 443 W. 22nd St., New York, N. Y.
TELEPHONE: CHELSEA 6008.

Entered as second-class matter at the Post Office of New York, N. Y., under the act of March 3, 1879.

на и траже начина, да се заједничким радом, паметним и смишљеним, ублаже несрећне последице оваких болесних појава у друштвеном животу. Ради тога ми сада још упозоримо наше чланство на оно што може доћи и што иде.

Прошла недеља на разбоју

Лондон, 2. дец. 1916.

БОГ, ПА РУСИЈА!

Ове недеље све очи биле су упрте на Румунију. Читави ступци били су посвећени Румунима, балканској политици и целом односу на велики рат, утврђењима око Букурешта и могућности да се одбрани престоница. Штампана показује мало вере, али постоји још наде да би Руси могли спасти Румунију.

Поред свега рђавог изгледа изгледа ипак има вероватноће да се Молдавија и велики део Велике Влашке даде сачувати од Аустро-Немаца, Бугара и Турака. Ну било како му драго, тек ипак ће се покушати да се спасе престоница. Од почетка недеље руска војска долази у Румунију жељезницом од Кишењева, преко Јаша па до Плоешти, а онда на југ за Букурешт.

Између Букурешта и Аргеша, на западу и југозападу, налази се венац ниских брда, која су ипак врло ниска, да би била од великог војничког значаја. До најближег брда од Аргеша је око 16 миља. Западно, северно и југозападно пружају се равна поља, која су некад била под водом и која се пуштају пут Дунава.

УТВРЂЕЊА ОКО БУКУРЕШТА.

Букурешт сличи Паризу не само својим веселим животом, већ и у другим стварима. Око њега иде стратешка жељезница, која га опасује на четир миље даљине од самог града. Овом жељезницом могу се војске преносити брзо са једнога краја на други и то ће много користити, ако дође до опсаде града.

Букурешт је добро утврђен по појмовима који су владали пре овог рата. Око њега се налазе 18 великих и 18 малих утврђења, са многобројним батеријама међу њима. За та утврђења вели се, да су јака као и она око Лиежа. Она су рађена по упуству чувеног Белгијанца генерала Бриалмона, који је око Антверпа подигао околне куле. Он је сам ишао у Букурешт 1883. године и израдио планове за утврђења. Градња тих утврђења почела је 1885., а довршена је 1896. године.

Главна утврђења се састоје из добро познатих кубета (купола) са кулама, које се дижу и спуштају. Она су удаљена једно од другог за три четврти миље, а круг њихов око града обухвата 48 миља. Мања утврђења налазе се на половцима раздалине међу великим а удаљена су од града за 4 миље. На сваком великом утврђењу требало је да буде по 6 топова од 6 унач, две хаубице од 8.4 унче

БОРЕБЕ ОКО БУКУРЕШТА.

Са Русима у Букурешту и Немцима и Бугарима заустављеним из Аргеша, ствари за Румунију стоје боље но што су икад стајале током ове недеље. Последњи брзојави јављају, да су Руси повратили село Цоману, на јужној обали Аргеша. Али војници овде говоре да на опћи рат неће ни најмање утицати чак ни то, ако Румуни изгубе престолицу и бу-

ЖЕЉЕЗНИЦЕ У МОЛДАВИИ

Руси упиру из свих сила да прискоче Румунима у помоћ и за то им стоје на расположењу одличне жељезнице да доведу војску и донесу дебану у Молдавију и Влашку. Једна жељезница иде од Кишењева за Јаш и та је код Паскани спојена са жељезницом која иде од Черновнице. Од ове главне жељезнице одваја се једна споредна жељезница и иде уз реку Бистрицу пут кланца Беканп. Та жељезница стаје код Пјатре. Друга споредна жељезница иде од Ардуду на северозапад за Паланку и кланец Ђимеш, где се спаја са мађарским жељезницама. Трећа иде из Бузе-а за кланец Боцу и зауставља се код Патараше. Из самог Јаша иде једна споредна жељезница за Галац и Брајилу на Дунаву, одатле се окреће на запад и у Бузе-у се спаја са главном жељезницом.

На по пута између Брајиле и Бузе-у иде једна жељезница од Фаурела за Фетешти, која се налази на западном крају дунавског моста код Черне Воде. Ово је по свој прилици жељезница, којом су дошли они Руси, који су освојили западни део тога моста, о чему јављају данашњи извештаји из Петрограда. Од Фетешти иде једна жељезница право за Букурешт, најбоља у целој Румунији. У Бесарабији, на руској страни Прута, Кишењев је спојен са Одесом добром жељезницом, а од те главне жељезнице иде друга споредна од Бендера за Рени на Дунаву. Овим путем дошли су Руси у Добруцу и потисли Македзена до жељезнице Констанца—Черна вода.

Према томе Молдавија располаже добрим средствима за кретање велике војске. Русија има војске и из очајне борбе, која се води на фронту од 100 миља, у југоисточном Ердељу, око кланца Боца, види се да се она том војском и користи.

СРПСКЕ БОРБЕ.

Српске борбе прошле недеље биле су средсређене на источној страни Црне Реке, око Груништа. На том крају Срби се налазе најближе Прилепу, у правој линији. На западној страни, на непосредном путу за Прилеп, утврдили су се Немци и Бугари у јаким положајима северно од Битоља. Ти су положаји по свој прилици јаки као што су били и положаји на југу од Битоља. Да избегну челне нападе (с фронта), Срби покушавају да својим крајњим десним крилом заузму са левога брда Немцима и Бугарима и да на тај начин или их избаце из положаја северно од Битоља или пре од њих стигну у Прилеп. Учине ли ово друго, Немци и Бугари допиће у врло незгодан положај. Отуда се воде сада страховите борбе на тој страни, које односе ужасне жртве.

У последњим борбама на тој страни погинуо је и чувени јунак Војвода Вук, пуковник В Поповић. Он је водио добровољце у свим досадашњим радовима. У истим борбама погинуо је и Никола Антула, млади и вредни српски књижевник.

Током ове недеље дошло је до оружаног сукоба између савезничких трупа и грчких одвајних краљу Константину. Савезници су тражили од грчке владе да им 1. децембра преда 10 батерија топова. Влада је одбила то и 1. децембра дође до снажних немира и сукоба у граду, али се најзад све смирило тиме, што је влада уступила савезницима 6 батерија, а 4 задржала за себе. Ови топови су одузети од грчке владе, да би се савезници осигурали од грчког напада с лева. Привремена влада Веницелосова објавила је рат Бугарској и Немачкој.

У Русији је дошло до промене у влади. Штирмер, присталица руских мрачњака, збачен је а на чело владе дошао је Трепов као представник напредних кругова руских политичара. Ова промена значи ишчеза-

ШТО ЈЕ КО У ДАНАШЊЕМ РАТУ?

Др. Н. ВЕЛИМИРОВИЋ.
Беседа: „Србија под оружјем.“

„Енглеска је издала белу расу!“ Тако је пре неки дан ускликнуо господин Дернбург, бивши немачки министар за колоније. Зашто? За то што је Енглеска у борбу против Немачке позвала све расе, и црну и жуту, Црнце, Индусе, Маоре, и Јапанце. Господин Дернбург мисли да је Енглеска оштетиле тиме врло много европског просвећеност. То је врло занимљиво схватање данашњег положаја у Европи. Ја би овако договорио на причу господина Дернбурга:

Прво, историја света не бележи, да су Црнци икада икога потчинили и држали га у ропству читавих пет сто година крваве владавине. А то су чинили Турци, немачки савезници, са балканским хришћанима.

Друго, мени до сад нико није причао да су Јапанци вели варвари од Мађара.

Треће, ја сумњам врло много да би било тог лудака на свету, који би покушао само да упореди племениту душу индијанца са крвожедним душом поданика Фердинанда Кобуршкога.

И четврто, ако цар Виљем са пруским јунгерима жели да господари Европом философијом о надчовеку и Круловом индустријом, онда пожуримо да отворимо што пре капије на Европу и Кинезима и Јапанцима, Индусима и Црнцима, па чак и људождерима, највнимим или неуглађена, сваке боје коже, сваке величине, да на овај или онај начин протестује против једне посолдачене и нечовечне просвећености, која је гора но и само најниже варварство међу људима. Можда све ове расе, које се данас боре уз Енглеску против Немачке, не разумеју се у говору међу собом и у обичајима, вери и преудањима, али све оне разумеју врло добро једну ствар, а та је, да се оне скупа морају борити против једне државе, која претирне све друге народе и покушава да их покори, да господари њима, да-гуши њихов језик, њихове обичаје, њихова предања и њихову веру у своју властиту вредност и задању на овом свету.

ИЗДАТАК НОВЦА ЗА МЕСЕЦ ОКТОБАР 1916.

Осакатинине:
Др. бр. 63 путни трошак болесног члана 25.00
Др. бр. 116 чланарина М. Рудановића 1.50
Др. бр. 2 вишак уплате 7.00
Канцелар. набавке 53.15
Поштарина, телефон, експрес 34.83
Из Култ. и Добр. Фонда:
Милошу Дутину, чл. др. бр. 142, помоћ 60.00
Деци Радисава Делића, чл. др. бр. 181, помоћ 100.00
Штампање, уређивање и администрација Србобрана за окт. 500.86
Поштарина Србобрана за јуни, јули и авг. 70.81
Фарбање и оправке куле 238.50
Плата ценитору од 1. октобра до 5. нов. 75.00
Електрика, гес и цениторске набавке за кулу 54.10
Повраћен чек од Стева Чуковса, чл. др. бр. 3 60.00
Укупно 9,838.39
Савез Сједињених Срба Слога
Главни Тајник:
Душан Трипчевић.
ДО ЗНАЊА.
Овим се ставља до знања свима члановима Српског Д. Д. „Св. Сава Лика и Крбава“ у Мидвале, Јута, да ће се 10. дец. обдржавати две седнице: прва пре подне, а друга после подне. Тога ради позивају се сви чланови из места и околине да неизоставно присуствују једној од горе поменутих седница.
Тога дана бираће се нова управа за идућу 1917. годину и решавају многа важна питања.
Чланови, који не би присуствовали горе поменутих седницама глобиће се са 50ц. Исприка је само болест.
Уједно се опомињу они чланови, који и најмање дугују овоме друштву, да изволе уплатити најдаље до 25. дец., тако да уђемо у нову годину са чистим рачунима и да олакшамо рад новој управи.
Даље се упозоравају чланови да се строго држе ових тачака правила:
1. Сваки члан, који оболеи а неп ријави се болесничком одбору, или друштвеној управи, губи право на болесничку потпору.
2. Члан који дугује друштвену пристојбу за два месеца, губи право на болесничку потпору.
3. Сваки болесни члан, који се не понаша пристојно за време болести, губи право на болесничку потпору.
Са српским и братским поздравом
Ђ. С. Лемаић, тајник и рачунов.
ПОЗИВ
Срп. Д. Д. Престолонаследник Александар, бр. 283, СССР у Чикагу, Ил., позива све своје чланове, да неизоставно дођу на редовну идућу седницу, која ће се обдржавати 12. дец. о. г. На истој седници бираће се нова друштвена управа за идућу годину и решавање се о

НАПРЕД ЗА БОЖИЊНИ ДАРАК!

Но не ради на тематни дан, нека тражи лосло на Божић — и заради два долара за Божићни Дарак!...
Јеси ли исцупио своју дужност према отаџбини својој? Јеси ли вршио своју жртву на олтар свој? — Јеси ли до своје прилике за свету борбу, од које зависи и отаџбина и вера твоја? Ако ниси — сада је последња прилика да учиниш!

ОСТАЛИ ИЗДАТЦИ:

Плате чиновништву за месец октобар 295.00
За промену чекова за ме-

ЗВЕНИЧНИ ГЛАСНИК

сец октобар 14.10
Др. бр. 63 путни трошак болесног члана 25.00
Др. бр. 116 чланарина М. Рудановића 1.50
Др. бр. 2 вишак уплате 7.00
Канцелар. набавке 53.15
Поштарина, телефон, експрес 34.83
Из Култ. и Добр. Фонда:
Милошу Дутину, чл. др. бр. 142, помоћ 60.00
Деци Радисава Делића, чл. др. бр. 181, помоћ 100.00
Штампање, уређивање и администрација Србобрана за окт. 500.86
Поштарина Србобрана за јуни, јули и авг. 70.81
Фарбање и оправке куле 238.50
Плата ценитору од 1. октобра до 5. нов. 75.00
Електрика, гес и цениторске набавке за кулу 54.10
Повраћен чек од Стева Чуковса, чл. др. бр. 3 60.00
Укупно 9,838.39
Савез Сједињених Срба Слога
Главни Тајник:
Душан Трипчевић.
ДО ЗНАЊА.
Овим се ставља до знања свима члановима Српског Д. Д. „Св. Сава Лика и Крбава“ у Мидвале, Јута, да ће се 10. дец. обдржавати две седнице: прва пре подне, а друга после подне. Тога ради позивају се сви чланови из места и околине да неизоставно присуствују једној од горе поменутих седница.
Тога дана бираће се нова управа за идућу 1917. годину и решавају многа важна питања.
Чланови, који не би присуствовали горе поменутих седницама глобиће се са 50ц. Исприка је само болест.
Уједно се опомињу они чланови, који и најмање дугују овоме друштву, да изволе уплатити најдаље до 25. дец., тако да уђемо у нову годину са чистим рачунима и да олакшамо рад новој управи.
Даље се упозоравају чланови да се строго држе ових тачака правила:
1. Сваки члан, који оболеи а неп ријави се болесничком одбору, или друштвеној управи, губи право на болесничку потпору.
2. Члан који дугује друштвену пристојбу за два месеца, губи право на болесничку потпору.
3. Сваки болесни члан, који се не понаша пристојно за време болести, губи право на болесничку потпору.
Са српским и братским поздравом
Ђ. С. Лемаић, тајник и рачунов.
ПОЗИВ
Срп. Д. Д. Престолонаследник Александар, бр. 283, СССР у Чикагу, Ил., позива све своје чланове, да неизоставно дођу на редовну идућу седницу, која ће се обдржавати 12. дец. о. г. На истој седници бираће се нова друштвена управа за идућу годину и решавање се о

ВАЖНИМ СТВАРИМА ДРУШТВЕНИМ

Душан Јоџин, предс.
Мила Јабланов, тајник.
ПОЗИВ
Срп. Д. Д. „Балкан“ бр. 5 СССР у Пуебло, Коло., позива своје чланове да присуствују годишњој седници, која ће се обдржавати 17. дец. о. г. п. и. у друштвеној дворани, 1708 Е Обриендо евра.
На овој седници поднеће се целокупно извешће о раду и стању друштва у 1916. години и обавиће се избор нове управе за 1917. г.
Такође се опомињу чланови, који дугују друштву један или више расписа, да уплате своју дуговину, како би олакшали рад новој управи.
Седница се отвара у 8 сати у јутро и у 8 сати у вече. Који не присуствује горе наведеног дана биће глобљен са \$1.00.
Илија П. Радановић, рачуновођа.
ПОЗИВ
Срп. Д. Д. „Св. Јован Крститељ“ бр. 216 СССР у Гери, Инд., позива своје чланове да неизоставно дођу на редовну а уједно и годишњу седницу, која ће се обдржавати 10. дец. о. г. у 2 сата после подне на 1700 Адам Стрит (Неборхат Хаус).
Ово је једна од најважнијих седница а особито за будућност нашег друштва. На истој ће се бирати нова управа за идућу 1917. годину, а на вама је браћо да по вашој вољи и уверењу изаберете способне и вредне људе, који не знају и хтећи да пораде да се наше друштво увелича и узнапредује у сваком погледу.
Надаље опомињу се они чланови, који што дугују друштву, да то у најкраћем времену подмире и друштвени рачуни доведу у ред и да се олакша рад новој управи.
Који члан не би дошао на горе речени дан на седницу, с њиме ће се поступити строго по правилима. Једино болест и рад узимање се у обзир. Настојмо браћо сви да нам се друштво увелича и подигне.
Миле Радосавић, тајник.
ПОЗИВ
Срп. Д. Д. Војвода Богдан Зимоњић бр. 20 СССР у Ст. Клеирвил, Охајо, позива своје чланове на годишњу седницу, кој аће се обдржавати 11. дец. о. г. у Унион дворани.
Пошто је ово важна седница на којој поред других важних ствари биће и избор нове управе за идућу 1917. годину, с тога ниједан члан не сме изостати. Који не дође биће строго глобљен по друштвеним правилима.
Она браћа, која дугују и најмању своту, нека то подмире како би ушли у нову годину без и мало дуга.
Сада барем свако ради и нем изговора с те стране.
Са братским и српским поздравом
М. Сладоје, председ.
ПОЗИВ
Срп.-Американско Друштво бр. 27 СССР у Чикагу, Ил., ставља овиме до знања својим члановима, да ће се годишња седница овога друштва обдржа

вати 13. дец., о. г. на којој не се решава о важним предлозима и обавити избор нове управе за идну годину.

Упозоравају се чланови да неизоставно присуствују овој важној седници.

Ђорђе М. Шанота, тајник.

ПОЗИВ

Срп. Д. Д. Св. Јован бр. 170 СССС. у Сисеро, Ил., позива своје чланове да неизоставно дођу на редовну седницу, која ће се обдржавати 17. дец. о. г. у 9 сати пре подне.

Браћо, пошто је ово годишња седница, на којој ће се решавати о важним стварима а уједно ће се обавити и избор нове управе за 1917. год., тога ради потребно је да сви присуствујете. Који брат не би могао доћи, нека пошаље своју дуговину, како би друштво могло испуњавати своје обавезе и уни чистих рачуна у нову годину.

Са братским и српским поздравом

Љубомир Ш. Пантовић, председник надз. одбора.

ПОЗИВ

Срп. Д. Д. Слобода, бр. 215 СС СС. у Индиана Харбору, Инд. позива своје чланове на годишњу седницу, која ће се обдржавати 17. дец. у Јунион дворани.

Умољавају се чланови, да неизоставно присуствују овој важној седници, на којој ће се осим других важних ствари, обавити и избор нове управе за идну 1917. годину.

Који члан без оправданих разлога изостао од ове седнице биће глобљен према друштвеним правилима.

Она браћа, која дугују расписе, нека у што краћем времену подмире свој дуг, тако да идну управу олакшамо њен рад.

Са братским и српским поздравом

Симо Вујновић, председник.

Павао Вранешевић, рачуновођа.

ТРАЖЊА.

С. Д. Д. „Св. Ђорђе“ бр. 120 СССС. у Сисеро, Ил., тражи свога члана Николу Ашкрабића, који је 21. августа напустио ово место и пошао у државу Мичиген ради опоравка здравља, те од оног времена о њему ништа не знамо. Чега ради умољавамо браћу Србе, Хрвате и остале Словене, који би што знали о поменутом, нека нас о томе известе на чему смо бити благодарни; или нека нам се он сам јави. — Адреса

1416 So. 51 st. Court, Cicero, Ill. О. Аширабић, рачунов.

НЕКА СЕ ЈАВИ госп. Љубомир Купчевић, столар, родом из Ниша; тражи га брат Владимир Раденковић, би виши питомца Војно-Техничког Завода, који се сада налази у Нимес, Француска.

Напред за БОЖИЊНИ ДАРАНИ

Не жели послати неколико дарана, нека такође пута пошаље по два долара Срп. Народној Одбрани.

Распис Број 62

ЗА МЕСЕЦ НОВЕМБАР 1916.

На основу смртних листова, лекареких сведоцаба и друштвених извештаја одобрене су следеће своте за исплату:

Table with columns for names, addresses, and amounts. Includes sections for 'Осмртнине', 'Осакатнине', and 'Потпоре'.

Укупно \$9,645.00

Све горње своте одобрене су за исплату на седници Управног Одбора Савеза, одржаног 2. децембра 1916. Умољавамо вас, да новац за распис број 62 пошаљете у току овога месеца. Да би сва друштва Савеза ушла у нову 1917. годину без дуга, потребно је, да пошаљете све што нисте уплатили Савезу на име расписа, уписане нових чланова, знакови и књига. И Савез ће на тај начин моћи да уђе у нову годину без дуга.

По правилима бирају се управе друштва у току месеца децембра. Тај је месец сада и ми вам у прилогу шаљемо тискалицу, коју изволите испунити, пошто извршите избор управе за 1917. годину и тискалицу нам пошаљите, да бисмо могли у јануару месецу 1917. године наредити да се све нове управе сложе у штампарији и да се затим објаве у органу Савеза „Србобран“.

Није потребно да вам напомињемо, да у управу друштва бирате способне чланове, који ће друштвени рад водити у реду, тако да се не дешава ништа у раду између друштва и Савеза, што би могло довести до неспоразума и штете друштву и Савезу.

Из „Србобрана“ познато вам је, да се скупља Божињни Дарак за српске војнике. Чланови нашега друштва нису изостајали иза своје браће у погледу помагања српске сирочади и Српског Првеног Крста, па се надамо, да неће ни овога пута изостати. Постарајте се да сваки члан нашега друштва даде свој прилог за Божињни Дарак и сакупљен новац пошаљите Српској Народној Одбрани. Са новцем пошаљите списак прилагача и њихове адресе, које ће се ставити у пакете за српске војнике. Тако ће сваки српски војник, који прими један пакет, знати од кога му је поклон дошао. Пакети ће садржати по један пар топлог доњег веша, чарапа, убруса, рукавица, садуна, чешља, хартије и оловке, 2 пакла дувана и папир. Дарак тај биће драг сваком српском војнику, јер му долази од свога брата из Америке, а ту радост учинити српском војнику дужност је свакога Србина.

ЊУЈОРК, 4. децембра 1916.

САВЕЗ СЈЕДИЊЕНИХ СРБА „СЛОГА“

Душан Трипчевић, Главни Тајник.

Тајници!

Ових два расаслате су свима друштвима Савеза Слоге тискалице у које се требају уписати тачне адресе чланова појединих друштава. Тога ради упозоравамо друштвене тајнике, да се својски заузму око тога посла и да нам испумене тискалице поврате у што краћем времену. Око 1. јануара 1917. почеће се друштвени орган Србобран слати по новом адресару, а стари ће се потпуно уништити. Према томе од реченог времена сама ће друштва бити одговорна својим члановима, а ако они не буду добијали тачно лист.

ФРАНЦ ЈОСИФ

Прошло је 68 година од како је грофица Кароли, чији је син пао жртвом прогона по угушењу мађарске буне, на овај начин проклела младог цара Франца Јосифа:

„Нека би небо и пакао разодри срећу његову! Нека се утр његова породица! Нека би га јад задесио од особа, које он воли! Живот му се разорио, а деца му изгинула!“

Ретко се кад у историји једног проклетство тако потпуно уништило. Брат Франца Јосифа, Максимилијан, погинуо је у Мексику. Његова снаха полудила је. Јединац његов пао је у једној срамној трагедији у Мајерлингу. Жена му је убијена у Женеви. Што се тиче осталих његових рођака, у Европи су аустријске надвојводе постале узречицом ради њихове трагичности и лудости. Смрт надвојводе Франца Фердинанда, наследника аустроугарског престола, била је само задња у једном читавом низу недања, које су пратиле Франц Јосифа.

Луј Четрнаести својим дугим животом премостио је време од Тридесетгодишњег Рата и порођаја нове Европе, која је ударила путем равнотеже европских сила. Када је Франц Јосиф дошао у Шенбрун, још су биле свежје успомене на Наполеонов боравак у замку; данас је доживио време када Европа брекће под теретом друге наполеонске борбе.

Франц Јосиф је последњи остатак из 19. столећа. Када је он био млад Метерник је владао у Бечу и кушао да искорени идеје и успомене из француске револуције. Велики супарници Наполеонови тада су још

били живи. Када је сео на престо револуција од 1848. још је била у јеку и људи су се борили да очувају и освеже слободу и идеале раније и веће револуције.

Он је још био млад када је Кавур ујединио Италију, када је Бизмарк створио савремену Немачку. Вилем Први, Викторија, Луј Наполеон, Виктор Емануел били су његови савременици, сви су прешли у царство бледих сенака. Изгубио се и свет кога је он познавао. Француска је повратила своје републиканске установе, а идеје, које су биле тако мрске свима његовим познаницима, настављају и даље свој пут.

И за ових 68 година, колико је владао Франц Јосиф, видио је он препород целе Европе, изузев своје државе. Рат са Наполеоном III истерао га је из Италије све до Млетака; рат са Немачком истерао га је из Немачке и Млетака. Од тог дана почела је Аустрија очигледно да пада; она више није заповедала на европским зборовима; све више и више постајала је она вазал Пруске, којој се она тако дуго опирала у 18. веку.

За читаво једно колено Европа је једном беседом изразила будућност, изражавала убеђење да ће доћи време када ће наступити неизбежна европска катастрофа. Много и много година говоре тамо људи једну реч: „Кад умре Франц Јосиф“ — али сада је Франц Јосиф умро, издану је након што Велики Рат већ дуже од две године потреса цео континент, а будућност још увек крије мрак — судбина његове старе царевине још увек је у неизвесности.

Франц Јосиф није био велики император, као што је био Наполеон, нити велики краљ, као што је био Луј Четрнаести. Његови погледи на свет били су уски. Он је типични производ хапзбургске породице, чији је мрачњачке идеје заступао и служио им. Када је био млад, владале су Метернихове идеје и он их је прихватио. Он се борио да спречи уједињење Италије и стварање нове Немачке. Он је покушавао да заробити Балкан као што су његови претци трудили се да заробе Италију.

Ну Франц Јосиф је у једној ствари слично Лују Четрнаестом, он је остао веран послу,

ПРОМЕНА АДРЕСЕ. Молим управу савезног органа Србобрана, да ми измени адресу. Моја СТАРА адреса била је: Име и презиме... Број баксе, или број куће и улица... Град и држава... Моја НОВА адреса гласи: Име и презиме... Број баксе, или број куће и улица... Град и држава... Друштво... број... Ко год мења адресу, нека тачно напише горњу адресу и као овај оглас изреже и пошаље на управу Србобрана на адресу: СРБОБРАН 443 W. 22 Street NEW YORK, N. Y.

који му је био наметнут. „Збогом, младости!“ узвикнуо је он, како причају, када је изненадно позван на престо Хебз бурговаца као последња нада једне старе породице, која је запала у неприлике. Ниједан човек није више радио, нико се није толико посветио владарском послу као он. Он није стварао, није преграђао, али је одржавао, и најзад, оданомшћу послу у коме је он гледао добро свог народа, створио читаво предање, читаву легенду.

Тако је дошло време када је цар сам постао стварна спона која је одржавала његово уздрмано и растрешено царство. Мађари су му опростили и почели га поштовати. Нашао је љубави чак и код Словена, чији несрећни удес он није много поправио, против чијих се народности тежња он борио целог свог живота. Када је он сео на престо, делати су били запослени целом Аустријом да вештају у његово име, али ипак након дугих година опет су га поданици почели волити и поштовати, гледајући у њему једни грудобран против револуције и анархије и владара, који је био отац свога народа — и ако су његови погледи били уски, његове идеје ограничене.

Данас, када је он умро, прва мисао иде будућности. Он је био средиште око кога се сабијало све што је било родољубно и независно у Аустрији. Његова породица је старија од породице Хохенцолерна. Када су Хабзбурговци сели на престо Светог Римског Царства, Хохенцолерни су били ситни, незнатни људи, међу немачким племством.

Да ли ће смрти Франца Јосифа уследити стварна и коначна потчињеност Хабзбурговаца Хохенцолернима? Да ли ће Берлин, удружујући се са Будимпештом, свести Беч на урвањ места од споредног значаја? Да ли ће будућа савезничка победа донети расуло аустријског царства, које је било толико пута угрожавано, тако често у изгледу? Значење савезничке победе већ се сада види. Галиција, Буковина, Ердељ, Банат, Хрватска и Славонија, Далмација и Херцеговина, Истра и Трентино, по жељи аустријских непријатеља, биће одвојени. Иза тога диже се

Напред за БОЖИЊНИ ДАРАНИ. Нека нико не изостаје за батам својим: сваки од нас нека спреми Божињни Даран! (Њујорк Трибјун, 23. нов. 1916.)

